

Aan de raden van de gemeenten Eindhoven,
Geldrop-Mierlo en Valkenswaard

Via E-mail.

ons kenmerk	telefoon	datum
RvdK/2021-041	040-2500130	11 augustus 2021
onderwerp		
Eerste voortgangsrapportage 2021/zienswijzen Begroting 2022		

Gemeenschappelijke Regeling Cure

Achtseweg Noord 45
5651 GG Eindhoven

Postbus 7195
5605 JD Eindhoven

Telefoon 040 2500 130

www.cure-afvalbeheer.nl

Geachte leden van de raad,

Inleiding

In uw zienswijze betreffende de begroting van Cure over 2021 en 2022 vraagt u Cure zoveel als mogelijk kosten stijging te voorkomen of te reduceren. Natuurlijk is dit ook de doelstelling van Cure.

Hoewel een groot deel van de kosten die Cure maakt niet of nauwelijks beïnvloedbaar zijn door Cure, omdat afvalkosten vaak gedicteerd worden door een wereldmarkt van vraag en aanbod en belasting maatregelen die de overheid invoert om duurzaamheid te stimuleren, is Cure voortdurend op zoek naar mogelijkheden om kosten stijgingen zoveel mogelijk te beperken zonder inbreuk te doen op de kwaliteit van onze dienstverlening en de service die wij elke dag leveren.

In onze voortgangsrapportage geven we u een beeld van de ontwikkelingen in de afvalmarkt en de maatschappij en de invloed hier van op de resultaten van Cure. In het bijzonder zoomen we in op de specifieke de projecten en acties die Cure inzet om kosten besparingen en verbeteringen op het vlak van kwaliteit en duurzaamheid door te voeren.

Ontwikkelingen binnen Cure

Corona

Net als in 2020 heeft corona ook in 2021 invloed op Cure, zowel op onze dienstverlening als financieel. Een corona-uitbraak in maart op een van de milieustraten hebben we het hoofd geboden door de afzonderlijke milieustraten als bubbels te beschouwen en daarbinnen de werkwijze aan te passen. Het ziekteverzuim bedraagt 6,24%. Hierin zit 0,82% verzuim door corona. Daarnaast is er een corona-gerelateerd verzuim (verzuim door quarantaine, niet door ziekte) van 1,05% maar dat maakt géén onderdeel uit van die 6,24% ziekteverzuim.

De financiële gevolgen zijn hogere inzamel- en verwerkingskosten door een hoger aanbod van afval. Ervan uitgaande dat in de loop van de komende maanden Nederland weer zo veel als mogelijk terug is

Download de Cure Afval App

naar normaal kunnen we in de tweede voortgangsrapportage (over de eerste acht maanden van dit jaar) een beter beeld van de coronagerelateerde financiële gevolgen geven.

Verwerkingsmarkt

Bij de verwerking van de ingezamelde afvalstromen zijn drie dingen van belang: prijs, kwaliteit en hoeveelheid. Bij prijs gaat het om de verwerkingstarieven dan wel vermarktingstarieven. Bij kwaliteit gaat het om de maximaal toegestane vervuiling. De hoeveelheid betreft de ingezamelde kilo's per afvalstroom.

Door corona is de afvalhoeveelheid gestegen: mensen werken meer thuis, gaan minder uit en bestellen meer online. Dit is terug te zien in het afvalaanbod: meer restafval, meer PBD, meer glas en meer karton.

Het grotere afvalaanbod betekent een stukje terug in de keten een grotere vraag naar verpakkingsmateriaal en daarvoor benodigde grondstoffen. Dit zien we bijvoorbeeld terug in de hogere prijs die de markt voor oud papier en karton betaalt.

Op dit moment is de afkeur van het ingezamelde afval zeer beperkt te noemen. Dit is op zich te interpreteren als een teken dat de inwoners van de Cure-gemeenten hun afval kwalitatief goed scheiden.

Personele bezetting Cure

Het personeelsbestand is in de eerste vier maanden van 2021 nogal gewijzigd. Een groot aantal openstaande vacatures is ingevuld, waardoor we het aantal ingehuurd personeelsleden hebben kunnen terugbrengen.

Gladheid

Het weekend van 6 en 7 februari bracht echt Nederlands winterweer: forse sneeuwbuien overgaand in een barre vorstperiode. De dagelijkse dienstverlening in dit winterse weer is binnen redelijke grenzen op peil gebleven door dagelijks crisioverleg tussen Management, Operatie en Communicatie, afstemming met de gladheidsbestrijding van de drie gemeenten en de betrokken bestuurders, extra inzet in de weekenden en communicatie naar de burgers. De veiligheid van onze medewerkers en van de burger heeft daarbij voorop gestaan.

Projecten

Initiatief Brabantse gemeenten nascheidingsinstallatie

Samen met de gemeenten Oss, Meierijstad, Den Bosch, Helmond en de provincie Noord Brabant neemt Cure deel aan het Nascheidingsinitiatief Noordoost-Brabant. Doel is om via een aanbesteding een nascheider in onze regio te realiseren. Medio 2021 organiseren we het Brabants Afval Congres om andere gemeenten bij te praten over dit initiatief. Deze gemeenten kunnen desgewenst bij het Nascheidingsinitiatief aansluiten.

Grof huishoudelijk afval

Grof huishoudelijk restafval (gHRA) is een afvalstroom die meetelt bij de VANG-doelstelling voor restafval. Daarnaast is gHRA een dure afvalstroom in de eindverwerking. Het terugdringen van de hoeveelheid daarvan doen we op de milieustraten door:

- via de bekende communicatiekanalen de burger te adviseren zijn bezoek aan de milieustraat goed voor te bereiden, zowel in het beladen van de aanhanger als in de te rijden route op de milieustraat; dit maakt het sorteren voor de burger zo eenvoudig mogelijk;
- de burger die een milieustraat bezoekt en gHRA aanbiedt vriendelijk en duidelijk te begeleiden in het juist sorteren van de diverse grondstoffen zoals b-hout, metalen, et cetera.;
- bankstellen en meubilair apart in te nemen zodat deze in de gezamenlijke demontagehal in Geldrop ontmanteld kunnen worden.

In het eerste kwartaal van 2021 is de hoeveelheid gHRA ten opzichte van het eerste kwartaal van 2020 meer dan gehalveerd.

Bouw- en sloopafval

Na(ast) grof huishoudelijk restafval proberen we ook de hoeveelheid ongesorteerd bouw- en sloopafval (BSA) terug te dringen. BSA komt doorgaans vrij bij kleinschalige verbouwingen die de burger zelf uitvoert. BSA bestaat voor driekwart uit puin en daarnaast onder andere b-hout en isolatiemateriaal. Omdat het verwerkingstarief voor BSA vele malen hoger is dan voor schoon puin (op dit moment een factor 30) is het interessant om de milieustraatbezoeker vooral puin en beton te laten sorteren uit hun BSA. Extra maatregelen voor het terugdringen van BSA zijn:

- De poortacceptant geeft aan de bezoeker direct het sorteeradvies puin en beton apart te houden.
- We houden zoveel mogelijk verhoogd toezicht bij BSA en adviseren de burger vriendelijk en duidelijk over het juist sorteren van deze afvalstroom.

In het eerste kwartaal van 2021 is de hoeveelheid BSA ten opzichte van het eerste kwartaal van 2020 met 20% gedaald.

Beheer ondergrondse containers

Het eerstelijns onderhoud van de boven- en ondergrondse containers gebeurt door het Cure CMS-team. Na onderzoek van de prijs/kwaliteit van de keuring en het onderhoud door een private partij, gebeuren deze met ingang van dit jaar ook door het Cure CMS-team. Alleen het onderhoudscontract voor de elektronica in de containers is nog uitbesteed.

Automatisering & digitalisering

Automatisering en digitalisering zijn hoekstenen van een modern afvalinzamelbedrijf. Zowel vanuit de bedrijfsvoering als vanuit de deelnemende gemeenten en hun inwoners is er een groeiende behoefte aan cijfers om te verantwoorden, te onderbouwen en te voorspellen. We onderzoeken daartoe een applicatielandschap dat daaraan kan voldoen.

Milieupassen en pasbeheer

Onderdeel van het (toekomstige) applicatielandschap is het project Adressen- en passenbeheer, waarmee Cure een uniforme inrichting realiseert van de automatiseringsprocessen van adressen- en passenbeheer voor heffingsinstanties van de deelnemende gemeenten.

Specifiek voor Eindhoven loopt het project Introductie adresgebonden milieupas ter vervanging van de persoonsgebonden stadspas. Dit vanwege een AVG issue met de huidige stadspas en een nieuwe tarifiering voor en toegang tot de milieustraat (en ondergrondse containers).

Bijzet

Dit jaar zijn we begonnen met een gezamenlijke aanpak voor bijzet in de gemeente Eindhoven. Afhankelijk van de locatie werkt Cure samen met de verschillende afdelingen van de gemeente, woningcorporaties, buurtverenigingen en/of andere belanghebbenden. Als eerste stap hebben we ingezet op communicatie, ondersteund door ludieke interventies, om aandacht te vragen voor bijzet. Door een aangepaste manier is handhaving eenvoudiger. Twee daartoe vrijgemaakte handhavers controleren de bijzet op adresgegevens, waardoor de gemeente de opruimkosten op de bewoners van dat adres kan verhalen. Ook in Valkenswaard is een start gemaakt met het bestrijden van bijzet en in Geldrop-Mierlo zal dat een onderdeel worden van het in de maak zijnde Afval- en Grondstoffenplan 2022-2025.

Resultaten

Scheidingsresultaat (Gerealiseerde afvalscheiding)

Onderstaand staat de verdeling van het ingezamelde afval (in % en in ton) niet-gescheiden (restafval) en gescheiden in de periode januari - april voor 2020 en 2021.

Scheidingspercentage totaal GR Cure	t/m april 2020 %	t/m april 2020	t/m april 2021 %	t/m april 2021
Niet gescheiden (restafval)	45	21.952	45	22.776
Gescheiden afval	55	26.560	55	27.993
Totaal	100	48.512	100	50.769

De stijging in de hoeveelheid (niet-gescheiden) restafval en gescheiden afval is te wijten aan het corona-effect. De verdeling tussen niet-gescheiden en gescheiden is stabiel.

Bedrijfsresultaten (certificeringen)

In oktober 2020 is Cure gehcertificeerd op kwaliteitszorg, milieuzorg en arbozorg. De eerstvolgende audit is gepland voor september 2021.

De performance over het 1e kwartaal 2021 ziet er goed uit. Het kengetal voor ongevallen met verzuim is met nul historisch laag. Het streven is deze performance in alle redelijkheid vast te houden.

Maatschappelijke betrokkenheid en participatiewet

Cure is gecertificeerd voor de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO), het meetinstrument én keurmerk van TNO dat de mate van sociaal ondernemen objectief meetbaar maakt. In april 2021 is een

audit gehouden voor de hercertificering. Inmiddels is het certificaat voor trede 3 op de Prestatieladder Socialer Ondernemen behaald.

Voor het werven van mensen uit de PSO-doelgroep werken we samen met Senzer en Ergon. Met Senzer zijn we op dit moment vooral op zoek naar mensen die een werkervaringsplek nodig. Ook met Ergon verwachten we dit jaar een aantal mensen uit de doelgroep te kunnen plaatsen.

Dynamisch inzamelen

Bij dynamisch inzamelen zijn er geen vaste inzamelroutes, maar gebeurt lediging op basis van vulgraad. Dit doen we bij 1200 ondergrondse containers in Eindhoven. Inzameling gebeurt vanaf 85% vol, maar in ieder geval voordat de container helemaal vol is.

Na de leerfase over de complexe planning en de communicatie met de leverancier van de bijbehorende applicatie en systemen, zijn we nu het systeem aan het finetunen en onderzoeken we de mogelijkheid om 'double checks' uit te voeren.

Voor de grondstoffencontainers is het vulgraadmeetsysteem voorlopig te duur. Om ervaring op te doen zijn al wel een aantal van deze containers met dit systeem uitgerust.

Een andere optimalisatie is het gemeentegrensoverschrijdend inzamelen van het restafval in ondergrondse containers: het in één route ledigen van zowel Valkenswaardse als Eindhovense ondergrondse containers.

Vervangingsplan ondergrondse containers

In 2021 worden ruim 200 ondergrondse containers vervangen en/of bijgeplaatst. Daarna volgen nog 600 tot 800 containers van het nieuwe, verbeterde "Eindhoven-model". Het Projectbureau van Cure bewaakt de voortgang. Om de kwaliteit van de inzamelmiddelen te garanderen, verricht Cure op eigen terrein een kwaliteitscontrole. Ná acceptatie worden de containers in het veld geplaatst, waarna nog een definitieve acceptatie plaatsvindt.

De samenwerking met de gemeenten (beleid en kwaliteit) verloopt goed en dat draagt bij aan een structurele integrale aanpak. Ook onderhoudt Cure contacten met de projectontwikkelaars ten aanzien van nieuwbouw- en herstructureringsprojecten.

Materieel (investeringen)

Vanuit de Europese aanbesteding voor conventionele inzamelvoertuigen worden eind 2021/begin 2022 vijf voertuigen geleverd. Samen met Midwaste en de Midwaste partners doen we een Europese aanbesteding om emissieloze voertuigen aan te schaffen.

In het eerste kwartaal is een nieuwe kraanwagen afgeleverd die we voornamelijk inzetten voor de glaszameling. Daarnaast hebben we een rangeertruck in bedrijf genomen op milieustraat Acht, waarmee de medewerkers zelf containers vanaf het bordes naar het aftransport-terrein rangeren.

Meldingen

Cure Klantenservice speelt een belangrijke rol: zij zijn het aanspreekpunt voor de burgers, bezoekers en leveranciers. Dienstverlening, betrouwbaarheid, continuïteit en gemakkelijke en goede bereikbaarheid

zijn hierin belangrijk. Onderstaande tabel toont het aantal geregistreerde meldingen in het eerste kwartaal van 2021 ten opzichte van het eerste kwartaal van 2020.

Aantal meldingen per hoofdcategorie			
	Q1 - 2020	Q1 - 2021	% verschil 2021 tov 2020
Bijzet	2417	8116	336%
Gedrag	15	62	413%
Informatie	1162	1196	103%
Inzameling	2474	3761	152%
Totaal	6068	13135	216%

Omdat we medio 2020 zijn overgestapt op een nieuwe wijze van registreren, is het aantal meldingen van 2021 en 2020 niet goed vergelijkbaar.

In de volgende fase willen we aan de hand van kwantitatieve en kwalitatieve data de service van Cure naar de burgers voortdurend optimaliseren. Cure beoogt daarmee een nog hogere meldingsbereidheid van de burgers te bereiken. Met een hoger meldingsparticipatie krijgt Cure beter zicht op hotspots en op urgente kwesties.

CO₂-voetafdruk

Sinds 2019 brengt Cure de CO₂-voetafdruk van de organisatie in beeld. Het gaat onder andere om emissies van het brandstofverbruik (diesel, CNG, LNG), het elektriciteits- en het aardgasverbruik. De bedoeling is deze CO₂-emissies te verminderen.

De CO₂-voetafdruk van 2020 verschilt nog niet veel met 2019, maar de komende jaren gaan we de effecten zien van al uitgevoerde en geplande acties om de CO₂-uitstoot te verminderen door:

- het in gebruik nemen van een energieneutraal hoofkantoor (onder andere door zonnepanelen);
- het afsluiten van een nieuw contract met brandstofleveranciers met een overstap van diesel NL naar HVO diesel, waarmee de CO₂-uitstoot met 90% daalt (Well to Wheel) en de uitstoot van schadelijke emissies zoals fijnstof, NO₂, roet en zwavel vermindert;
- het inzetten van volledige elektrische voertuigen bij nieuw aankopen.

In 2021 brengen we de ingezamelde afvalstromen in kaart, die worden hergebruikt als grondstof dan wel als product. Hieruit leiden we de vermeden CO₂-emissies af en maken zo inzichtelijk wat hergebruik van afval doet voor de voetafdruk.

Financiën

Op basis van het verschil tussen de realiteit en de begroting t/m april is de volgende inschatting van het over heel 2021 te verwachten resultaat gemaakt:

- Eindhoven 473 k€ (onderschrijding)
- Geldrop-Mierlo 175 k€ (onderschrijding)
- Valkenswaard 109 k€ (onderschrijding)
- Totaal Cure 756 k€ (onderschrijding)**

Het saldo van baten en lasten van de GR Cure wordt voor 2021 € 297.000,- voordeliger geprognoseerd dan begroot. De post onvoorzien (€ 453.000,-) hoeft in de prognose daarom niet te worden aangesproken. Door een voordelig verschil op buitengewone resultaten (€ 6.000,-) komt de prognose van het uiteindelijke resultaat uit op € 756.000 voordelig.

De onderschrijdingen in de baten en lasten ontstaan m.n. bij de verwerkingskosten (bijvoorbeeld vanwege gunstiger tarieven voor kunststof, papier en metaal) en binnen de kosten voor inzamelmiddelen (minder onderhoudskosten door een voordeliger contract, minder kapitaallasten); hier staan hogere personeelskosten tegenover.

Wij hopen met dit rapport tegemoet te komen aan uw wens om meer transparantie en inzicht in de bezuinigingsopgave. Het is voor ons een stap in het proces om u meer inzicht te verschaffen in het reilen en zeilen binnen Cure, de ontwikkelingen in de markt en de kansen die we zien om te bezuinigen of kostenstijgingen zoveel als mogelijk te beperken.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens het Dagelijks Bestuur van de
Gemeenschappelijk regeling Cure.

De heer F. van Strijp
Secretaris-directeur Gr Cure

